ਭਾਰਤ ਸੰਘ

ਬਨਾਮ

ਕ੍ਰਿਸ਼ਨਾ ਮੋਦੀ & ਅਨੁਸਾਰ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 909)

ਫਰਵਰੀ 03, 2022

[ਵਿਨੀਤ ਸਰਨ ਅਤੇ ਅਨਿਰੁੱਧ ਬੋਸ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੈਨਾਨੀ – ਪੈਨਸ਼ਨ – ਯੋਜਨਾ – ਯੋਗਤਾ – ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਿਕ ਸੰਮਾਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ, 1980 – ਅਧੀਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਦਾਵਾ – ਵੈਧਤਾ – ਫੈਸਲਾ: ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਦਾਵਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 27.12.1982 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੈਨਾਨੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਸਾਲ 1972 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਸਾਲ 1980 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ – ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਦਾਵਾ ਤੁਰੰਤ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ – ਉਕਤ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ, ਲਾਭ ਲਈ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭੂਮਿਗਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ – ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੈਨਾਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭੂਮਿਗਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਰਟੀਫਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੈਨਾਨੀ ਖੁਦ ਉਸ ਸਮੇਂ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਟੀਫਾਈ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ.1 ਭੂਮਿਗਤ ਰਿਹਾ ਸੀ – ਭਾਵੇਂ ਸਕੂਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਸਲੀ ਹੈ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ.1 ਨੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਗਿਆ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਲਗਭਗ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ.1 ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਭੂਮਿਗਤ ਰਹਿਣਾ ਸੀ – ਹੋਰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ

ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ.1 ਦਾ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਭੇਜੀ ਗਈ ਸੀ – ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੈਨਾਨੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ.1 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ.1 ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਜੋ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਐਸ. ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ, 1980 ਹੈ – ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਐਸ.ਐਸ. ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ, 1980 ਅਧੀਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ.1 ਨੂੰ ਯੋਜਨਾ ਦੇ ਲਾਭ ਦੇਣ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਦਿੱਤੀ ਸੀ

ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਬਿਨਾਂ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੇ ਜੋ ਯੋਜਨਾ ਵਿੱਚ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ, ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭੂਮਿਗਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਭਾਰਤ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਅਜੀਤ ਸਿੰਘ, (2006) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 493 : [2006] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 666 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

[2006] 3 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 666 *ਪੈਰਾ 14* ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 909 ਦੇ 2022।

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਜਬਲਪੁਰ ਬੈਂਚ ਵਿੱਚ ਮਿਤੀ 17.02.2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ, ਡਬਲਿਊ.ਏ. ਨੰਬਰ 1971 ਦੇ 2019 ਵਿੱਚ।

ਜੈਅੰਤ ਕੇ. ਸੂਦ, ਏ.ਐਸ.ਜੀ., ਮੀਉਰਸਾਗਰ ਸਮੰਤਰੈ, ਮਿਸ ਪ੍ਰੀਤੀ ਰਾਣੀ, ਓਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਸ਼ੁਕਲਾ, ਰਾਘਵ ਸ਼ਰਮਾ, ਮਿਸ ਗਰਿਮਾ ਪ੍ਰਸਾਦ, ਏ. ਕੇ. ਸ਼ਰਮਾ, ਬੀ. ਵੀ. ਬਲਰਾਮ ਦਾਸ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ।

ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਬੰਸਲ, ਗਣੇਸ਼ ਬਰੋਵਾਲੀਆ, ਗਿਰੀਸ਼ ਪਟੇਲ, ਅਧਿਵਕਤਾ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਲਈ।

ਆਦੇਸ਼

1. ਛੁੱਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ 15.08.1981 ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸਵਤੰਤਰਤਾ ਸੈਨਿਕ ਸੰਮਾਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ, 1980 (ਛੋਟੇ ਵਿੱਚ 'ਐਸ.ਐਸ.ਐਸ. ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ') ਅਧੀਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ।

3. ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਐਸ.ਐਸ.ਐਸ. ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ, 1980 ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 27.12.1982 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੇ 1942 ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਅੱਠ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਕੈਦ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਭੂਮਿਗਤ ਰਿਹਾ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ 21.11.1942 ਤੋਂ 20.08.1943 (ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਉਸ ਨੇ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂਦਾ) ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ, ਉਹ ਭੂਮਿਗਤ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਹੈਂਸ, ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਐਸ.ਐਸ.ਐਸ. ਪੈਨਸ਼ਨ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ। ਚੂੰਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਸ ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਕੇ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮਾਮਲਾ ਕਈ ਵਾਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਤੱਕ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ, 03.02.2009 ਨੂੰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

4. ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਇਕਲੌਤੇ ਜੱਜ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਲਿਖਤੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 14.02.2019 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 03.02.2009 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ ਜਿਸ ਨਾਲ 6% ਸਾਲਾਨਾ ਵਿਆਜ ਵੀ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ। ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੰਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 17.02.2020 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸੇ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਹੋ ਕੇ, ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਸ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਰਾਹੀਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

5. ਸ੍ਰੀ ਜਯੰਤ ਕੇ. ਸੁਦ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਅਤਿਰਿਕਤ ਸਾਲੀਸੀਟਰ ਜਨਰਲ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋ ਰਹੇ ਹਨ, ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਜਨਮ 05.07.1930 ਨੂੰ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਹ 1942 ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਲਗਭਗ 12 ਸਾਲ ਦਾ ਸੀ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਾਂ ਰਹਿਣ ਦੇ ਕੋਈ ਖਾਸ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ

ਹਨ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਕਿ ਸਕੂਲ ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜੋ ਕਿ ਲਗਭਗ 40 ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ 13.7.1942 ਤੋਂ 20.11.1942 ਅਤੇ 21.08.1943 ਤੋਂ 13.09.1947 ਤੱਕ ਸਕੂਲ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰੀ ਲਗਾਈ ਸੀ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏਐਸਜੀ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਅਵਧੀ ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂਦਾ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲਹਿਰ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਜ਼ਮੀਨ ਹੇਠਾਂ ਰਿਹਾ। ਉਸ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸਕੂਲ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਕੂਲ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵੀ ਵਿਵਾਦਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇੱਕ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ, ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 1972 ਵਿੱਚ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਸੀ ਅਤੇ ਐਸਐਸਐਸ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ,1980 ਸਿਰਫ ਉਸ ਸਕੀਮ ਦਾ ਸੋਧ ਸੀ ਜਿਸ ਨਾਲ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਦੀ ਸੀਲਿੰਗ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਸਾਰੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ੀਆਂ ਨੂੰ ਯੋਗਤਾ ਦੇਣ ਦੀ ਗੱਲ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 'ਸੰਮਾਨ' ਦਾ ਟੋਕਨ ਦੇਣ ਲਈ, ਪਿਛਲੀ ਸਕੀਮ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮਦਨ ਦੀ ਸੀਲਿੰਗ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਵੀਹ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਸੀ।

6. ਅੱਗੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਯੋਗ ਹੋਣ ਲਈ, ਕੀ ਲੋੜ ਸੀ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਛੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭੂਮੀਗਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਮਹੀਨੇ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਘੋਸ਼ਿਤ ਅਪਰਾਧੀ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ ਜਿਸਨੂੰ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ/ਸਿਰ ਲਈ ਪੁਰਸਕਾਰ ਦਾ ਐਲਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਜਾਂ ਜਿਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਸੇਵਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ, ਸਿੱਖਿਅਕ ਏ.ਐਸ.ਜੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਹੀਂ ਸੀ ਇਸ ਲਈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ. ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਹੈ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. ਦੀ ਗੈਰਹਾਜ਼ਰੀ 1 ਦੀ ਗੈਰ-ਉਪਲਬਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਰਿਕਾਰਡ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ (ਐਨ.ਏ.ਆਰ.ਸੀ.), ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਨੰ. 1 ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਿਆ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੀ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਪੰਜ ਸਾਲ ਦੀ ਕੈਦ ਕੱਟੀ ਸੀ ਜਾਂ ਹੋਰ. ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਘੁਲਾਟੀਆਂ, ਜੋ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਦੌਰਾਨ ਖੁਦ ਹਿਰਾਸਤ 'ਚ ਸਨ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਮਿਆਦ ਜਦੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰ. 1 ਰਹਿਣ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਹੈ ਭੂਮੀਗਤ, ਅਤੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਸਨ ਖੁਦ ਜੇਲ ਵਿਚ ਹਨ, ਉਹ ਇਹ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੇ ਸਨ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰ. 1 ਅਜਿਹੇ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਭੂਮੀਗਤ ਸੀ.

7. ਅਗਲਾ ਤਰਕ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ/ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਭੂਮਿਗਤ ਪੀੜਾ ਦੀ ਸਹੀ ਅਵਧੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਮੁਹੱਈਆ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਏਐਸਜੀ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ, ਜੋ ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੀ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਵਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ ਬਿਨਾ ਕਿਸੇ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਦੇ।

8. ਉਲਟ, ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਬਾਂਸਲ, ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਹਨ, ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਕਿ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇੱਕ ਸਪਸ਼ਟ ਤੱਥ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਐਸ.ਐਸ.ਐਸ. ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ, 1980 ਅਨੁਸਾਰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

9. ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਕੀਮ (ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹੈ) ਅਧੀਨ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ੀ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਮਿਲ ਰਹੀ ਹੈ ਅਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਐਸ.ਐਸ.ਐਸ. ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਉਸ ਨੂੰ ਇਹੀ ਲਾਭ ਕਿਉਂ ਨਾ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ। ਉਸ ਨੇ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਘਨ ਨਹੀਂ ਆਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਅਤੇ ਇਹ ਅਪੀਲ ਰੱਦ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

10. ਅਸੀਂ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਸੁਣਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਕਾਰਡ ਦਾ ਅਧਿਐਨ ਕੀਤਾ ਹੈ।

11. ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਦਾਵਾ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ 27.12.1982 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ 1972 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਵਲ 1980 ਵਿੱਚ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਆਪਣਾ ਦਾਵਾ ਤੁਰੰਤ ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ, ਲਾਭ ਲਈ ਯੋਗ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭੂਮਿਗਤ ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਉਹ ਇੱਕ ਐਲਾਨੀਆ ਅਪਰਾਧੀ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ ਉਸ 'ਤੇ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ/ ਸਿਰ ਦਾ ਇਨਾਮ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ; ਜਾਂ ਉਸ ਲਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਪਰ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਵੀ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਐਲਾਨੀਆ ਅਪਰਾਧੀ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਹੋਰ ਇਹ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦਾ ਦਾਵਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਗ੍ਰਿਫਤਾਰੀ ਲਈ ਕਦੇ ਵੀ ਇਨਾਮ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਨਾ ਹੀ ਇਹ ਮਾਮਲਾ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਨਜ਼ਰਬੰਦੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 'ਤੇ ਲਾਗੂ

ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਮੁਸ਼ਕਿਲ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਕੁਝ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭੂਮਿਗਤ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਗੀਕ੍ਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਸਮਾਂ ਦੌਰਾਨ ਉਹ ਖੁਦ ਜੇਲ੍ਹ ਵਿੱਚ ਸਨ ਜਦੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਭੂਮਿਗਤ ਰਹਿਣਾ ਸੀ।

12. ਭਾਵੇਂ ਸਕੂਲ ਅਥਾਰਿਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਅਸਲੀ ਹੈ, ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਸਕੂਲ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਾਂਦਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਕੇਵਲ ਲਗਭਗ 12 ਸਾਲ ਦੀ ਉਮਰ ਦਾ ਸੀ, ਇਸ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲੈਣ ਕਾਰਨ ਭੂਮਿਗਤ ਰਹਿਣਾ ਸੀ। ਹੋਰ, ਜੇਕਰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਐਨ.ਏ.ਆਰ.ਸੀ. ਨਾਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਾਥ ਦੇਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਨਾ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾਣਾ, ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

13. ਹੋਰ, ਸਕੀਮ ਮੰਗਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਕੇਵਲ ਅਰਜ਼ੀ ਅੱਗੇ ਭੇਜਣੀ ਨਹੀਂ ਚਾਹੀਦੀ ਪਰ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦੇਣ ਲਈ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਵੀ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕੋਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੇਵਲ ਅੱਗੇ ਭੇਜਿਆ ਸੀ। ਕੇਵਲ ਇਹ ਗੱਲ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਕੁਝ ਆਜ਼ਾਦੀ ਸੰਘਰਸ਼ੀਆਂ ਦੀ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਪੈਨਸ਼ਨ ਦਿੱਤੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਦਾਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦਾ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜੋ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਐਸ.ਐਸ.ਐਸ. ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ, 1980 ਹੈ।

14. ਅਸੀਂ ਇਸ ਗੱਲ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ ਜਾਗਰੂਕ ਹਾਂ ਕਿ ਉਹ ਵਿਅਕਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸਾਡੇ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਭਾਗ ਲਿਆ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਸੀਂ ਆਜ਼ਾਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰ ਸਨਮਾਨਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇ ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਲਾਭ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੈਨਸ਼ਨ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਲਾਭ ਜ਼ਰੂਰ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਜਿਹੇ ਲਾਭ ਕੇਵਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਜਾਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ ਜੋ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਇਸ ਲਈ ਯੋਗ ਹਨ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ "ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਬਨਾਮ ਅਵਤਾਰ ਸਿੰਘ" (2006) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 493 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾਗ੍ਰਾਫ ਨੰਬਰ 8 ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

"8.....ਅਸਲੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਨੂੰ ਸਤਿਕਾਰ, ਆਦਰ ਅਤੇ ਸਨਮਾਨ ਨਾਲ ਵਰਤਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਰ ਇਸੇ ਸਮੇਂ ਇਹ ਵੀ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲੋਕਾਂ ਦਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੋਲ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇ ਯੋਧਿਆਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਉਦਾਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਤੋਂ ਲਾਭ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਸਾਧਾਰਣ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਤਰਾਂ ਅਤੇ ਅੱਸੀਆਂ ਦੇ ਦਹਾਕੇ ਵਿੱਚ ਹਨ।"

15. ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜਿੱਥੇ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਐਸ.ਐਸ.ਐਸ. ਪੈਨਸ਼ਨ ਸਕੀਮ, 1980 ਅਧੀਨ ਪੂਰੀ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਵੱਲੋਂ ਸਕੀਮ ਦੇ ਲਾਭਾਂ ਦੀ ਗ੍ਰਾਂਟ ਲਈ ਪੂਰੀ ਕਰਨੀਆਂ ਸਨ, ਅਤੇ ਕੇਵਲ ਹਮਦਰਦੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਯੋਜਨਾ ਅਧੀਨ ਲਾਭ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੁਝ ਮਾਨਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਕੁਝ ਸਮੇਂ ਲਈ ਭੂਮਿਗਤ ਰਿਹਾ ਹੈ ਬਿਨਾਂ ਕਿ ਸਕੀਮ ਅਧੀਨ ਲੋੜੀਂਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕਤਾ ਦੇ ਬਿਨਾਂ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਯੋਗ ਹਨ।

16. ਅਨੁਸਾਰ, ਇਹ ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜੋ ਕਿ 14.02.2019 ਅਤੇ 17.02.2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

17. ਖਰਚੇ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ।

18. ਇਸ ਕੇਸ ਨਾਲ ਵਿਛੋੜਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਰਾਜੀਵ ਕੁਮਾਰ ਬੰਸਲ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਸਾਡੀ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਦਰਜ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 1 ਲਈ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਲੀਗਲ ਸਰਵਿਸਿਜ਼ ਕਮੇਟੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੁਕਤ ਵਕੀਲ ਵਜੋਂ ਹਾਜ਼ਰ ਹੋਏ ਹਨ।

ਬਿਭੂਤੀ ਭੂਸ਼ਣ ਬੋਸ

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ

ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta

Advocate